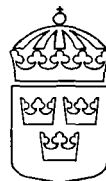

Jordbruksutskottets yttrande

1991/92:JoU7y

Riksskogstaxeringen

1991/92
JoU7y

Till utbildningsutskottet

Utbildningsutskottet har den 18 februari 1992 beslutat bereda jordbruksutskottet tillfälle att yttra sig över motionerna 1991/92:Ub707 (m) och 1991/92:Ub708 (v), avseende riksskogstaxeringen. Med anledning härav får jordbruksutskottet anföra följande.

I båda motionerna yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag om riksskogstaxeringens framtida verksamhet och finansiering för perioden 1993—2002. Motionärerna erinrar om att vi i Sverige kunnat följa skogarnas utveckling genom riksskogstaxeringarna sedan 1920-talet, och riksskogstaxeringen utgör en nödvändig grund för utformning, uppföljning och utvärdering av skogspolitiken. Med hänsyn till att nästa tioåriga omdrev bör påbörjas redan 1993 är det enligt motionerna angeläget att regeringen lämnar sitt förslag redan innan den skogspolitiska kommittén avger sitt betänkande, vari även riksskogstaxeringen kommer att behandlas. Enligt motion Ub707 kan det finnas skäl att överväga om ej riksskogstaxeringen borde finansieras genom ett säranslag och icke som nu från lantbruksuniversitetets budget.

Riksskogstaxeringen administreras av institutionen för riksskogstaxering vid Sveriges lantbruksuniversitet. Taxeringen arbetar med tioåriga perioder, s.k. omdrev, vid inventering i fält. Taxeringens omfattning och ambitionsnivå under omdrevet 1982—92 fastlades av statsmakterna vid budgetbehandlingen våren 1982 (prop. 1981/82:100 bil. 13, JoU21, rskr. 195). Därvid framhöll departementschefen bl.a. att den kontinuerliga registrering av skogarnas tillstånd och utveckling som sker genom riksskogstaxeringen är ett viktigt led i den prognosverksamhet som skogsstyrelsen bedriver. Riksskogstaxeringens data används också inom den skogligen forskningen. Han bedömde att den framtida hus hållningen med skogsresurser skulle komma att kännetecknas av svåra avvägningar. Skogsbrukets råvaruproduktion måste ligga på en sådan nivå att skogsmarkens produktionsförmåga utnyttjas väl. Effekterna av olika handlingsprogram borde fortlöpande följas för att därmed få underlag för förbättringar av dem. I denna situation är det av stor vikt att skogarnas tillstånd och utveckling följs med uppmärksamhet genom en väl fungerande riksskogstaxering, framhöll departementschefen. Ambitionsnivån för riksskogstaxeringen under den följande tioårspe-

rioden borde ligga fast på 1973—1982 års nivå. I sammanhanget betonades vikten av långsiktighet och kontinuitet i riksskogstaxeringen. Riksdagen följde regeringens förslag.

Under en femårsperiod i mitten av 1980-talet har i samband med riksskogstaxeringen utförts en ståndortskartering med statliga medel, dock inte över SLU:s budgetanslag. Vidare har en skogsskadeinventering genomförts sedan år 1984.

Inför det nya omdrev som avses omfatta perioden 1993—2002 har Lantbruksuniversitetet föreslagit att riksskogstaxeringens ambitionsnivå ökar och att anslaget förstärks.

I budgetpropositionen (prop. 1991/92:100 bil. 10) säger sig jordbruksministern inte vara beredd att föreslå medel till förstärkning av riksskogstaxeringen. Eventuella förändringar av riksskogstaxeringen och finansieringen härav får enligt propositionen behandlas av den kommitté som utvärderar och ser över skogspolitiken.

Lantbruksuniversitetet och skogsstyrelsen begärde i juni 1991 att 1990 års skogspolitiska kommitté (Jo 1990:03) skulle ta ställning till riksskogstaxeringens framtida betydelse och omfattning inför budgetarbetet. I skrivelse till regeringen framhöll kommittén att den var enig om riksskogstaxeringens stora betydelse för den nuvarande svenska skogspolitiken och nödvändigheten av att verksamheten bibehålls även framgent. De förslag som framkommit skulle beaktas i kommitténs fortsatta arbete.

Lantbruksuniversitetet har nyligen underkastats en genomgripande översyn. Utredningen angående översyn av SLU bedömer, enligt betänkandet (SOU 1991:101) Landskap Näring Kunskap, att bl.a. riksskogstaxeringen inte kan bedrivas på ett ändamålsenligt sätt utan att det finns *garanterade medel* för verksamheten. Sådana medel bör inte ligga inom SLU:s normala budget och där vägas mot andra kostnader i årliga medelsdiskussioner. En noggrann genomgång och prövning av omfattning och kostnader bör göras. Avvägningen mot andra ändamål bör sedan ske på en högre nivå än universitetsnivån och medel anvisas under en särskild anslagspost, anför utredningen (s. 118).

Finansieringen av riksskogstaxeringen sker enligt uppgift till ca en fjärdedel med medel från skogsvårdsavgiften.

Regeringen har nyligen lämnat lantbruksuniversitetet direktiv för universitetets fördjupade anslagsframställan gällande treårsperioden 1993/94—1995/96. Direktiven innefattar riksskogstaxeringens verksamhet och finansiering.

För egen del får utskottet anföra följande.

Utskottet har ingen annan mening än den som framförs såväl i motionerna som i lantbruksuniversitetets och skogsstyrelsens samt i skogspolitiska kommitténs yttranden om nyttan och angelägenheten av den långsiktigt bedrivna riksskogstaxeringens verksamhet. De bedömningar som gjordes för tio år sedan torde i stort sett ha fortsatt giltighet. Särskilda krav ställs på förbättrade kunskaper om hur skogens tillstånd påverkas av det moderna skogsbruket och av den pågående försurningen av skogsmarken. Utskottet ser med oro på de svårighe-

ter som uppkommer genom att villkoren för nästa omdrev inte kan läggas fast förrän klarhet vunnits om skogspolitiska kommitténs bedömningar samt de beslut som fattas om skogspolitiken med anledning därav. Bl.a. kommer finansieringsfrågan i ett delvis nytt läge sedan skogsvårdsavgiften avskaffats. Ytterligare överväganden krävs vidare om lantbruksuniversitetets verksamhet under nästa treårsperiod i ljuset av den nyligen genomförda översyn som refererats inledningsvis. Utskottet utgår dock från att regeringen och berörda instanser medverkar till att beslut om riksskogstaxeringens fortsatta verksamhet kan fattas utan tidsspillan. Enligt utskottets bedömning bör motionerna för närvarande inte föranleda någon särskild åtgärd från riksdagens sida.

Stockholm den 12 mars 1992

På jordbruksutskottets vägnar

Göran Persson

I beslutet har deltagit: Göran Persson (s), Ivar Virgin (m), Ingvar Eriksson (m), Jan Fransson (s), Bengt Rosén (fp), Lennart Brunander (c), Åke Selberg (s), Mona Saint Cyr (m), Dan Ericsson i Kolmården (kds), Christer Windén (nyd), Kaj Larsson (s), Carl G Nilsson (m), Sinikka Bohlin (s) och Kent Carlsson (s).

Från Vänsterpartiet, som inte företräds av någon ordinarie ledamot i utskottet, har suppleanten Annika Åhnberg (v) närvarit vid den slutliga behandlingen av ärendet.

